

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

ความแพ่ง

ระหว่าง	{	นางบุญธรรมหรือนางธรรม		โจทก์
		นายเฉลียว	ที่ ๑	
		นางศรีนวล	ที่ ๒	จำเลย

เรื่อง ทางสาธารณะ

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๐๙๗๓ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๐๙๓๓ ตำบลโพธิ์พระยาหรือโพพระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำเลยที่ ๑ เป็นผู้มิสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๔๔ และ ๑๔๕ ตำบลโพธิ์พระยาหรือโพพระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๖๙๒๑ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำเลยทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๑๗ และ ๖๒๕ ตำบลโพธิ์พระยาหรือโพพระ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๖๘๕ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ทางพิพาทเป็นทางสาธารณะมีความยาวประมาณ ๒๑๐ เมตร อยู่ทางทิศใต้ของที่ดินโจทก์ทั้งสองแปลงดังกล่าวและอยู่ทางทิศเหนือของที่ดินจำเลยทั้งสองทั้งหกแปลงดังกล่าว ทางพิพาทแบ่งเป็นถนนและคลองส่งน้ำ โจทก์และชาวบ้านในพื้นที่ใช้ทางพิพาทเป็นทางเดินรถยนต์และใช้น้ำจากคลองส่งน้ำทำการเกษตรเป็นเวลากว่า ๓๐ ปี เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖ จำเลยทั้งสองห้ามมิให้โจทก์และประชาชนทั่วไปใช้ทางพิพาทและห้ามมิให้หน่วยงานราชการซ่อมแซมทางพิพาทโดยอ้างว่า ทางพิพาทอยู่ในที่ดินของจำเลยทั้งสองต่อมาจำเลยทั้งสองนำเสาคอนกรีตมาปักและนำไม้มาทำรั้วปิดกั้นทางพิพาทรวมทั้ง

- ๒ -

ใช้รถชุดตัดดินในทางพิพาท อันเป็นการทำลายทางพิพาทบางส่วนจนได้รับความเสียหาย ทำให้โจทก์และประชาชนทั่วไปไม่สามารถใช้ทางพิพาทได้ตามปกติ โจทก์บอกกล่าวให้จำเลยทั้งสองรื้อถอนรั้วที่ปิดกั้น ซ่อมแซมทางพิพาท และมีให้หวงห้ามการใช้ทางพิพาทแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองรื้อถอนเสาคอนกรีตและรั้วไม้ออกจากทางพิพาท ปรับปรุงซ่อมแซมทางพิพาท ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย หากจำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการ โดยให้จำเลยทั้งสองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายกับห้ามมิให้จำเลยทั้งสองเข้าขัดขวางการใช้ประโยชน์ของโจทก์และประชาชนทั่วไปในทางพิพาท

จำเลยทั้งสองให้การว่า ทางพิพาทมีส่วนที่เป็นทางสาธารณะเฉพาะบริเวณถนนและคลองส่งน้ำยาวประมาณ ๑๐๐ เมตร (บริเวณพื้นที่สีแดงในแผนที่พิพาทโดยสังเขปเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๙) ส่วนทางพิพาทบริเวณอื่นไม่ใช่ทางสาธารณะเนื่องจากอยู่ในที่ดินของจำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองทำทางพิพาทโดยมิได้มีเจตนาให้โจทก์และประชาชนทั่วไปใช้ จำเลยทั้งสองไม่เคยยกทางพิพาทให้เป็นทางสาธารณะ โจทก์และประชาชนทั่วไปถือวิสาสะใช้ทางพิพาทโดยอาศัยความเกี่ยวพันฉันทนเพื่อนบ้าน ซึ่งจำเลยทั้งสองได้ปักป้ายแสดงแล้วว่าเป็นถนนส่วนบุคคล เมื่อประมาณ ปี ๒๕๕๒ จำเลยทั้งสองยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๖๙๒๑ โดยแจ้งให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงและหน่วยงานราชการมาระวังแนวเขตที่ดินแล้ว ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้านว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณะ จนกระทั่งเจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินให้แก่จำเลยทั้งสอง โฉนดที่ดินดังกล่าว ระบุเลขหลักหมุด ๓ ๙ ๗๔๗๗ หน่วยงานราชการไม่เคยเกี่ยวข้องกับทางพิพาท จำเลยทั้งสองปักเสาคอนกรีตในที่ดินของจำเลยทั้งสองเอง มิได้รื้อกำแพงหรือปิดกั้นทางสาธารณะแต่อย่างใด จำเลยทั้งสองขุดดินในทางพิพาทเพื่อทำเป็นคลองส่งน้ำนำมาใช้ทำนา ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ การฟ้องคดีของโจทก์เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง

- ๓ -

พิเคราะห์คำฟ้อง คำให้การ และพยานหลักฐานที่โจทก์และจำเลยทั้งสอง นำสืบแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า เดิมโจทก์มีชื่อว่า นางธรรม ต่อมาเปลี่ยนเป็นนางบุญ ธรรม ตามใบสำคัญการหย่าและหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวเอกสารหมาย จ.๑ และ จ.๒ จำเลยทั้งสองเป็นสามีภริยากัน โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๐๙๗๓ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และที่ดินโฉนด เลขที่ ๑๐๙๓๓ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ตามสำเนาโฉนดที่ดิน เอกสารหมาย จ.๓ และ จ.๔ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้มืสิทธิครอบครองที่ดิน ตามหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๔๕ และ ๑๔๔ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอ เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ตามสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์เอกสาร หมาย จ.๕ และ จ.๖ จำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๖๙๒๑ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ตามสำเนาโฉนดที่ดินเอกสาร หมาย จ.๘ จำเลยทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๑๗ และ ๖๒๕ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ตามสำเนาโฉนดที่ดินเอกสารหมาย จ.๗ และ จ.๑๐ และจำเลยทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๖๘๕ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ตามสำเนาโฉนดที่ดินเอกสาร หมาย จ.๙ ทางพิพาทอยู่ทางทิศใต้เยื้องกับที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๐๙๗๓ และ ๑๐๙๓๓ ของโจทก์ และอยู่ทางทิศเหนือของที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๖๙๒๑ ของจำเลยที่ ๒ กับที่ดิน โฉนด เลขที่ ๒๓๖๘๕ และ ๖๒๕ ของจำเลยทั้งสอง ตรงพื้นที่สีแดงตามแผนที่พิพาท โดยสังเขป เอกสารหมาย จ.๑๑ และพื้นที่ตั้งแต่หลักไม้ที่ ๓๓ ถึงหลักไม้ที่ ๓๔ หลักไม้ ที่ ๓๔ ถึงหลักหมุดเก่า ๒ ห ๔๕๘๖ หลักหมุดเก่า ๒ ห ๔๕๘๖ ถึงหลักไม้ที่ ๑๐ และหลัก ไม้ที่ ๑๐ ถึงหลักไม้ที่ ๓๓ ตามแผนที่พิพาทเอกสาร หมาย จ.๑๓ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ทางพิพาทเป็นทางสาธารณะหรือไม่ โจทก์มีตัวโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า ทางพิพาท เป็นทางสาธารณะมีความยาวประมาณ ๑๐๐ เมตร กว้างประมาณ ๑๐ เมตรแบ่งเป็น ถนนกว้างประมาณ ๗ เมตร แบ่งเป็นคูน้ำกว้างประมาณ ๓ เมตร โจทก์และประชาชน

- ๔ -

ทั่วไปในพื้นที่ใช้ถนนเป็นทางสัญจรไปมาและใช้น้ำในคูน้ำข้างทางพิพาททำการเกษตร ในที่ดินของตนเองเป็นเวลากว่า ๓๐ ปีแล้ว เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖ จำเลยทั้งสองห้ามไม่ให้โจทก์และประชาชนทั่วไปใช้ทางพิพาท ไม่ยอมให้หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นซ่อมแซมทางพิพาท โดยอ้างว่าทางพิพาทเป็นของจำเลยทั้งสอง ต่อมาจำเลยทั้งสองนำเสาคอนกรีตประมาณ ๓ ต้น มาปักบนทางพิพาท และนำแผ่นไม้ มาวางพาดบนเสาปิดกั้นทางพิพาท รวมทั้งใช้รถขุดตัดดินทำลายทางพิพาทจนได้รับความเสียหาย ตามภาพถ่ายหมายเลข จ.๑๒ ทำให้โจทก์และประชาชนทั่วไปได้รับความเดือดร้อน ไม่สามารถใช้ทางพิพาทได้ตามปกติ โจทก์บอกกล่าวให้จำเลยทั้งสองรื้อถอนเสาคอนกรีต และไม้ ซ่อมแซมทางพิพาทให้กลับมีสภาพตามเดิม และไม่หวังห้ามการใช้ทางพิพาทแล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ส่วนจำเลยทั้งสอง มีตัวจำเลยทั้งสองและนางสาวสำราญเป็นพยาน เบิกความในทำนองเดียวกันว่า เมื่อปี ๒๕๒๗ นางเคลิ้ม มารดาของจำเลยที่ ๑ กับนางสาวสำราญ นำที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)เลขที่ ๑๐ เอกสารหมายเลข ล.๑ ไปขออนุญาตที่ดินเลขที่ ๒๓๖๘๕ เอกสารหมายเลข จ.๙ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๒๘ นางเคลิ้มยกที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๖๘๕ และ ๖๒๕ ให้แก่นางสาวสำราญ ตามสำเนาหนังสือสัญญาให้ที่ดินเอกสารหมายเลข ล.๔ จำเลยทั้งสองขออนุญาตนางเคลิ้ม และนางสาวสำราญปรับปรุงทางพิพาท ซึ่งขณะนั้นเป็นแนวคันดินติดกับคูน้ำสาธารณะเพื่อทำเป็นถนนเข้าไปยังที่นาของจำเลยทั้งสอง โดยนำดินจากที่ดินของนางสาวสำราญและที่ดินของจำเลยที่ ๑ มาถมในทางพิพาทแล้วใช้รถไถดินไถปรับหน้าดิน จากนั้นเมื่อปี ๒๕๔๕ นางสาวสำราญขายที่ดิน มีโฉนดทั้งสองแปลงดังกล่าวให้แก่จำเลยทั้งสองตามสำเนาหนังสือสัญญาขายที่ดินเอกสารหมายเลข ล.๕ จำเลยทั้งสองไม่เคยอุทธรณ์ทางพิพาทให้เป็นทางสาธารณะ จำเลยทั้งสองไม่ได้ทำทางพิพาท เพื่อให้โจทก์และประชาชนทั่วไปใช้สัญจรไปมา จำเลยทั้งสองปกป้องว่ามีข้อความว่าถนนส่วนบุคคล ที่ต้นทางพิพาทโจทก์และประชาชนทั่วไปถือวิสาสะเข้ามาใช้ทางพิพาทเอง ไม่เคยมีหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นเข้ามาปรับปรุงซ่อมแซมทางพิพาท หลังจากนั้นเมื่อปี ๒๕๕๒ จำเลยที่ ๒ ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๖๙๒๑

- ๕ -

ตามเอกสารหมาย จ.๙ โดยใช้หลักหมวด ๓ ญ ๗๔๗๗ ของที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๖๘๕ ร่วมกัน ในวันรังวัดมีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลโพธิ์พระยาและผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ มาระวังแนวเขต ตามสำเนาบันทึกถ้อยคำเอกสารหมาย ล.๒ จำเลยที่ ๑ ปักเสาคอนกรีต บนทางพิพาทในที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๖๙๒๑ ของจำเลยที่ ๒ และใช้รถขุดตักดินขุด ทางพิพาทในที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๖๘๕ และ ๖๒๕ ของจำเลยทั้งสองเพื่อทำเป็นคูน้ำ ไว้ใช้ทำนา เห็นว่า โจทก์มีตัวโจทก์เบิกความกล่าวอ้างลอยๆเพียงปากเดียวว่า ทางพิพาท เป็นทางสาธารณะโดยไม่ปรากฏว่า โจทก์มีพยานหลักฐานอื่นใดสนับสนุนให้รับฟัง ได้เช่นนั้น เพราะหากทางพิพาทเป็นทางสาธารณะจริงดังที่โจทก์กล่าวอ้าง ย่อมต้องมี ชาวบ้านที่เคยใช้ทางพิพาทสัญจรไปมาและได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำ ของจำเลยทั้งสองเช่นเดียวกับโจทก์ แต่โจทก์กลับไม่นำชาวบ้านเหล่านี้มาเบิกความ เป็นพยานยืนยัน ทำให้คำเบิกความของโจทก์มีน้ำหนักน้อย สำหรับนายปัญญา พยานโจทก์ ซึ่งเป็นพี่ชายโจทก์ คงได้ความเพียงแค่ว่าเคยใช้ทางพิพาทมาก่อนเนื่องจากพักอาศัยอยู่กับโจทก์ ในที่ดินของโจทก์ จากนั้นเมื่อปี ๒๕๒๐ ได้ย้ายไปอยู่ที่อื่น ยิ่งกว่านั้นนายปัญญา ยังเบิกความ ตอบทนายจำเลยทั้งสองถามค้านว่า ไม่ทราบว่าโจทก์กับจำเลยทั้งสอง ร่วมกันทำทางพิพาทหรือไม่ บ่งชี้ให้เห็นว่าพยานโจทก์ปากนี้ไม่ทราบประวัติความเป็นมา ของทางพิพาทแต่อย่างใดเลย ส่วนนายวิษณุพยานโจทก์อีกปากหนึ่งซึ่งเป็นนายช่างโยธา ประจำสำนักงานเทศบาลตำบลห้วยวังทอง ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ไป นำชี้แนวเขตพื้นที่ส่วนที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ในการจัดทำแผนที่พิพาทก็เบิกความ ตอบทนายจำเลยทั้งสองถามค้านยอมรับว่า พยานนำชี้ไปตามสภาพทางที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบันโดยไม่ทราบแนวเขตทางสาธารณประโยชน์ที่แน่ชัด องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ พระยาและสำนักงานเทศบาลตำบลห้วยวังทองซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นไม่เคย จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมทางพิพาท ในขณะที่ทางนำสืบของจำเลยทั้งสอง นอกจากจะมีตัวจำเลยทั้งสองเป็นพยานเบิกความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันเป็นลำดับขั้นตอน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการทำทางพิพาทและลักษณะการใช้ประโยชน์ในทางพิพาท

- ๖ -

สมเหตุผลและสอดคล้องกับพยานเอกสารแล้ว จำเลยทั้งสองยังมีนางสาวสำราญ เป็นพยาน เบิกความยืนยันหนักแน่นว่า จำเลยที่ ๑ ทำทางพิพาทในที่ดินของพยาน ที่ได้รับการยกให้จาก นางเคลิ้มผู้เป็นมารดาเพื่อใช้เป็นทางสัญจรไปมาและภายหลังพยาน ได้ขายที่ดินซึ่งรวมทางพิพาทให้แก่จำเลยทั้งสอง แม้ว่านางสาวสำราญเป็นพี่สาวจำเลย ที่ ๑ ก็ตาม แต่ขณะเบิกความนางสาวสำราญมีอายุ ๘๐ ปี จึงมีเหตุผลพอให้เชื่อได้ว่านางสาว สำราญทราบถึงประวัติความเป็นมาของที่ดินรวมถึงทางพิพาทเป็นอย่างดี ประกอบกับ นางสาวสำราญได้ขายที่ดินให้แก่จำเลยทั้งสองไปแล้ว น่าเชื่อว่านางสาวสำราญเบิกความ ไปตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ย่อมสนับสนุนให้คำเบิกความของจำเลยทั้งสองมีน้ำหนัก น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการยืนยันคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๓๖๘๕ ของนางเคลิ้มซึ่งเป็นมารดาของนางสาวสำราญและจำเลยที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๒๖ นายช่างรังวัดได้เขียนข้อความในบันทึกข้อความเอกสารหมายเลข ล.๑ แผ่นที่ ๓ ข้อ ๖.๓ ว่า เมื่อทำการรังวัดตรวจสอบเสร็จแล้วปรากฏว่าถูกต้อง ไม่ทับเขต ทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด และเขียนข้อความในใบไตสวนเอกสารหมายเลข ล.๑ แผ่นที่ ๔ ว่าเป็นที่ทำนาเต็มทั้งแปลง ไม่เป็นที่หลวงหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์ เจ้าพนักงาน ที่ดินจึงออกโฉนดที่ดินดังกล่าวให้แก่นางเคลิ้มตามเอกสารหมายเลข จ.๙ ส่วนการยื่นคำขอ รังวัดออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๖๙๒๑ ของจำเลยที่ ๒ เมื่อปี ๒๕๕๒ จำเลยที่ ๑ นำโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๓๖๘๕ เอกสารหมายเลข ล.๓ ไปแสดงเป็นหลักฐานประกอบ เจ้าหน้าที่สอบสวนสิทธิได้ เขียนข้อความในบันทึกถ้อยคำเอกสารหมายเลข ล.๒ แผ่นที่ ๒ ระบุหลักเขตที่ดินหลักหนึ่งจาก หลักเขตทั้งหมด ๗ หลัก ว่าคือหลักเขต ๓ ญ ๗๔๗๗ ประกอบกับผู้ปกครองท้องที่ได้ให้ถ้อยคำ รับรองว่าที่ดินเป็นของจำเลยที่ ๒ ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ ไม่เป็นที่หลวงหวงห้าม และไม่รุกล้ำทับที่ดินของบุคคลอื่นใด ตามสำเนาบันทึกถ้อยคำเอกสารหมายเลข ล.๒ แผ่นที่ ๓ เจ้าพนักงานที่ดินจึงออกโฉนดที่ดินดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ ๒ ตามเอกสารหมายเลข จ.๘ ซึ่งความในข้อนี้จำเลยทั้งสองมีนายดาวยอดมະปรางค์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ เป็นพยาน เบิกความยืนยันว่า พยานมีภูมิลำเนาอยู่ที่หมู่ที่ ๔ ตั้งแต่เกิด เห็นทางพิพาทมาเป็นเวลากว่า

- ๗ -

๓๐ ปีแล้ว ทางพิพาทอยู่ในเขต โฉนดที่ดินของจำเลยทั้งสอง ไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์ จำเลยทั้งสองเป็นผู้ทำทางพิพาทขึ้น เมื่อปี ๒๕๕๒ จำเลยที่ ๒ ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๖๙๒๑ พยานไปประวางแนวเขตร่วมกับตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์พระยา โดยนำชี้แนวเขตพื้นที่ส่วนที่เป็นคูน้ำสาธารณะที่มีมาแต่เดิม จำเลยที่ ๒ นำชี้แนวเขตที่ดินของตนรวมทางพิพาทเข้าไปด้วย พยานเห็นว่าทางพิพาทไม่ใช่ทางสาธารณประโยชน์จึงไม่ได้โต้แย้งคัดค้าน ส่วนการทำแผนที่พิพาทเอกสารหมายเลข จ.๑๓ พยานนำชี้พื้นที่ส่วนที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ว่า อยู่ทางทิศเหนือของที่ดินจำเลยทั้งสอง ตรงกับพื้นที่ช่องตารางที่ลากเป็นเส้นสีดำในแนวตั้งตามแผนที่พิพาทดังกล่าว ในวันรังวัดพยานเห็นหลักหมุดใกล้กับเสาคอนกรีตและหลักไม้อยู่ทางทิศเหนือของที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๖๙๒๑, ๒๓๖๘๕ และ ๖๒๕ ชาวบ้านในพื้นที่ไม่เคยร้องขอให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมทางพิพาท จะเห็นได้ว่านายดาว เป็นผู้ปกครองท้องที่ปฏิบัติหน้าที่ของตนไปตามปกติ โดยไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับทางพิพาท จึงเป็นพยานคนกลางที่ไม่มีส่วนได้เสียกับคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ทั้งไม่ปรากฏว่านายดาวรู้จักสนิทสนม กับจำเลยทั้งสองเป็นการส่วนตัว หรือเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับโจทก์มาก่อน เชื่อว่านายดาว เบิกความไปตามความเป็นจริง คำเบิกความดังกล่าวของนายดาวจึงมีน้ำหนักให้รับฟัง และที่สำคัญ พื้นที่ส่วนที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ตั้งแต่หลักหมุด ๓ ๓ ๗๔๗๗ ถึงหลักไม้ที่ ๑๘ ตามที่ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ กับตัวแทนนายอำเภอ เมืองสุพรรณบุรีร่วมกันนำชี้ตามแผนที่พิพาท เอกสารหมายเลข จ.๑๓ นั้น เห็นได้ชัดว่าอยู่นอกแนวเขตทางพิพาทและทางสาธารณประโยชน์ ในบริเวณดังกล่าวมีความกว้างระหว่าง ๓.๔๕๕ เมตร ถึง ๓.๕๐๕ เมตร ซึ่งสอดคล้องกับที่จำเลยทั้งสอง และนายดาวเบิกความตอบนายโจทก์ถามค้ำยันยืนยันตรงกันว่า ทางสาธารณประโยชน์ คือคูน้ำสาธารณะที่มีมาแต่เดิม โดยมีความกว้างประมาณ ๓ เมตร ลึก ๕๐ เซนติเมตร ถึง ๑ เมตร ปัจจุบันคูน้ำสาธารณะยังคงมีสภาพดังกล่าว พยานหลักฐานจำเลยทั้งสองจึงมีน้ำหนักรับฟังได้มากกว่าพยานหลักฐานของโจทก์ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามพยานหลักฐานของจำเลยทั้งสองว่า ทางพิพาทเป็นส่วน

- ๘ -

หนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๖๙๒๑ ของจำเลยที่ ๒ กับที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๓๖๘๕ และ ๖๒๕ ของจำเลยทั้งสอง การที่จำเลยทั้งสองใช้ทางพิพาทเข้าออกที่นาของตนและยังแสดงเจตนายึดถือว่าทางพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินของตนตลอดมา โดยโจทก์และประชาชนทั่วไปรวมทั้งหน่วยงานราชการไม่เคยเข้าเกี่ยวข้องหรือปรับปรุงซ่อมแซมทางพิพาท ทั้งสภาพทางพิพาทตามภาพถ่ายหมาย จ.๑๒ ก็มีได้มีลักษณะเป็นทางที่มีขึ้นหรือทำขึ้นสำหรับประชาชนทั่วไปใช้ในการจราจรตามกฎหมาย แม้จะได้ความว่าโจทก์และประชาชนทั่วไปใช้ทางพิพาทในที่ดินของจำเลยทั้งสองผ่านเข้าออกเป็นเวลาช้านาน ก็เป็นการใช้โดยถือวิสาสะ ไม่มีผลทำให้ทางพิพาท กลบกลายเป็นทางสาธารณะไปได้ดังนั้น การที่จำเลยทั้งสองนำเสาคอนกรีตมาปักและนำไม้มาปิดกั้น ทางพิพาทรวมทั้งขุดทางพิพาททำเป็นคูน้ำ จึงเป็นการกระทำภายในแนวเขตที่ดินของจำเลยทั้งสองเอง จำเลยทั้งสองในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทางพิพาทย่อมมีสิทธิที่จะใช้สอยและขัดขวางมิให้ผู้อื่น สอดเข้าเกี่ยวข้องกับทางพิพาทโดยมิชอบด้วยกฎหมายได้ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ การกระทำของจำเลยทั้งสองตามคำฟ้องของโจทก์ จึงเป็นกรณีที่ไม่มีการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของโจทก์หรือมีเหตุที่โจทก์จะต้องใช้สิทธิทางศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕๕ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสอง

พิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลยทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความ ๘,๐๐๐ บาท.

นายชูเกียรติ ภาณุกรอุดม

นางสาวเด่นฟ้า เรืองฤทธิ์เดช